

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vásár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 223. szám.

Csütörtök, szeptember 30.

Győzelmes harcaink az oroszszal.

B u d a p e s t, szept. 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszintér:

Kelet-Galicziában és az Ikwa mentén a helyzet változatlan.

Tarnopoltól nyugatra az ellenséges csapatok akadályainkig igyekeztek előnyomulni, de tüzelésünk visszazűzte őket.

A wolhiniai várterületen csapataink az ellenséget a Putilowka felső folyásától nyugatra levő valamennyi utóvédállásából kiverték. Tovább északra rohammal vettük be a szivósan védett Boguslawka falut.

A Litvániában küzdő cs. és kir. csapatoknál a nap esendben telt el.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

B u d a p e s t, szept. 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, szept. 29.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszintér:

Hindenburg tábornagy hadseregsorozatja:

Támadásunk Dünaburgtól délnyugatra a Swenten-tó magasságig haladt előre

A Drissnjaty-tótól délre Postawy mellett a lovassági harcok még tartanak.

Lovasságunk, miután Eichorn vezérezredes hadseregének hadműveleteit az ellenség ellen intézett oldaltámadással határozottan támogatta, a Wileika körüli és attól keletre fekvő vidéket elhagyta. Az ellenség tétlenül maradt. Wileikától nyugatra tüzérségi tüzelésünkkel szétszörtünk kellő óvatosság nélkül előrenyomuló ellenséges oszlopokat.

Smorgon és Wiszniew között csapataink győzelmesen előrenyomulnak.

Lipót bajor herceg, tábornagy és Mackensen tábornagy hadcsoportjainál lényeges esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadcsoportja:

Az oroszokat a Kormin és Putilowka mögé vetettük vissza.

Az olasz háború.

B u d a p e s t, szept. 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszintér:

A Stilsferjoch-szakaszon tüzérségünk tüze több ellenséges üteget semmisített meg.

A vilgereuthi fensíkon a Costontól északra az olaszok egy támadása rövid tüzezharc után összeomlott.

A Mrzli Vrh és a tolmeini hídfő ellen tegnap az olasz tüzérség heves tüzelést kezdett, amelyet este a nevezett hegy és a Dolje melletti hadállásaink ellen intézett egy-egy támadás követett. Mindkét támadást akadályainknál vertük vissza. Doljei csapataink az akadályainkba lőtt réseken át benyomult ellenséget újra kiverték. Mint mindig, az összes állások szilárdan birtokunkban maradtak.

Egyébként a harcéri tevékenység a tenger melletti harcvezetésen sem emelkedett túl a rendszerré vált tüzérségi tüzelés és csatározás mértékén.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A szerbiai harctér.

B u d a p e s t, szept. 29. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Délkeleti hadszintér:

Nincs jelentősebb esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A francia-angol offenzíva kudarcai.

Budapest, szept. 29. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Berlin, szept. 29.
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az ellenség áttörési kísérleteit az eddig megtámadott szakaszokon elkeseredetten folytatta. Az angoloknak egy ismét meghiusult gázbombatámadása után intézett ellentámadásunk a Loostól északra általunk feladott terület egy részének visszafoglalását eredményezte.

Loos környékéről indított heves angol támadások az ellenség súlyos veszteségei mellett összeomlottak.

Souchez, Neuville tájékán ismételt elkeseredett francia támadásokat részben heves ellentámadásokkal visszautasítottuk.

A Champagneban is sikertelen maradt az ellenség valamennyi áttörési kísérlete. Egy eddigi eredményük az volt, hogy az ellenséget Souainetől északkeletre 100 méternyi vonalon még nem üzhettük ki árkaikból.

A franciák támadásainak szakadatlanul előretörő hullámai megtörttek a badeni zászlóalj, valamint a 65-ik Rajna melléki tartalékezred és a 158-ik westfalial gyalogezrednek hajthatatlan ellentállásán. A súlyos veszteségek, amelyeket az ellenség a Massiges melletti magaslatok ellen sokszor megismételt rohamai alkalmával szenvedett, hiába valók voltak. Csapataink valamennyi magaslatot tartják.

A franciák kísérletei, hogy a La Fille Morte mellett elvesztett árkaikat visszafoglalják, meghiusultak. A foglyok száma emelkedik.

Flandriában lelőttünk két angol repülőgépet. A bennülőket elfogtuk.

HIREK.

A nagybecskereki élelmiszer-drágaság.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, szept. 30.

Már több ízben szóváltottuk, hogy Nagybecskereken az egyre növekvő drágaság s úgy a háztartási mint egyéb cikkek hiányának orvoslására nem történik semmi intézkedés.

Magyarország gazdasági élete az öt-negyed éve tartó világháború dacára is változatlanul erőteljes s minden jel azt mutatja, hogy tovább is ilyen erőteljes lesz. A háborús viszonyok folytán természetesen ugyan az áruk drágulása s így ez Nagybecskerek városára is ránehezedik, de bizonyos határt kellő gondoskodással lehet ennek szabni, főként ha tudjuk, hogy a drágaságban a legnagyobb szerepet az játszsza, hogy Nagybecskereken a háztartási cikkek s élelmiszerek nincsenek elegendő mennyiségben, sőt egyes cikkek teljesen hiányzanak is.

A kispolgárság körében már megindult egy mozgalom a bajok orvoslására, amelyhez igazán csak egy kis buzgóság és körültekintés kell, de hathatósabb volna, ha maga a város venné kezébe az ügyet s gondoskodnék arról, hogy Nagybecskerek város lakossága a szükséges háztartási cikkekhez hozzájusson, ami azután az árakra is befolyással van.

A város polgárságának köréből most meg is történt erre az első lépés s Steinitzer Géza kir. tanácsos, takp. igazgató meghívására megbeszélést folytattak, hogy milyen módon hassanak közre a bajok orvoslására. Az értekezleten, amelyen megjelentek Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán, Menezer Lipót, Marton Andor gazd. egyetemi főtitkár, Guttmann Mór, Szenes Adolf, dr. Deák Vidor rendőrkapitány, Mayer Rezső, Kaufmann István elhatározták, hogy a városi képviselőtestület tagjaival rendkívüli városi közgyűlés összehívását kérik, amely elé már konkrét indítvánnyal is járulnak.

Az indítvány a következő:

Nagyságos Dr. Perisics Zoltán urnak, Nagybecskerek város polgármesterének, Nagybecskerek.

Figyelmesen szemlélve az élelmiszereknek immár egy év óta tartó és folytonos növekedésben levő drágaságát és a különböző áruhiányokat, azon meggyőződésben vagyunk, hogy miután ezen drágaságon enyhíteni a város közönségének nem áll hatalmában, emélfogva legalább oda kell törekednünk, hogy elejét vegyük a drágaság további emelkedésének s emellett biztosítanunk kell, hogy a nélkülözhetetlen élelmi és háztartási cikkek városunk közönsége minden rétegének bevásárlás céljából rendelkezésére állhassanak. Ezen cél érdekében azon kéréssel fordulunk Nagyságodhoz, mint Nagybecskerek város polgármesteréhez, hogy méltóztatásuk a város képviselőtestületét rendkívüli közgyűlésre összehívni s elejé azon javaslatot terjeszteni, hogy szerezzen be a város mint erkölcsi testület a város közönsége számára:

1. tüzelőfát;
2. burgonyát és esetleges hüvelyes magvakat s ezen cikkeket önköltségi áron bocsássa a város közönségének rendelkezésére.
3. Tekintettel arra a körülményre, hogy a város területén zsir már ugyyszólván alig kapható, emélfogva, hogy a város egyrésztől biztosítsa a zsir és a sertéshus szükséglet fedezését, másrésztől pedig, hogy megóvja a közönséget ezen élelmicikkek várható rohamos áremelkedésének veszedelmétől, emélfogva méltóztatásuk a képviselőtestületnek javaslatba hozni, hogy vásároljon be a város több 100 darab $\frac{3}{4}$ -1 éves sertést, ha kapható, úgy ennél idősebbeket is s azokat egy megszerezhető hízalában vegye házi-kezelés mellett hizlalás alá s az ilv módon termelő zsirt és húst önköltségi áron bocsássa a város fogyasztóközönségének rendelkezésére.

4. Vásároljon a város állandóan s a szükséglethez képest fokozódó mérvben szarvasmarhákat is s azoknak husát fokozatos javítás vagy hizlalás után önköltségi áron a hatósági mézarszékeken árusíttassa.

5. Járjon el azirányban, hogy a város közönsége a folytonos cukorhiánytól a jövőben megkímélhető legyen és hogy azon tömegáruk, mint a szén, kokszt stb.,

melyek beszerzésének lehetőségét kizárólag a forgalmi eszközök hiánya akadályozza, városunkba a lehetőséghez képest mégis szállíthatók legyenek.

Teljes tudatában vagyunk annak, hogy a most előadottak lebonyolítása pénzt igényel. Ezt a szükségendő pénzt azonban városunk pénztételei a városnak előlegezni fogják. Tudatában vagyunk annak is, hogy felsorolt vállalkozások a városra bizonyos rizikót hárítanak. Kérdezzük azonban, hogy szabad-e a rizikóviselés gondját a városnak elhárítani magától akkor, mikor arról van szó, hogy a városban nem kapható tűzifa s mikor a legfontosabb élelmicikkek, u. m. a zsir, hus és burgonya miatt egy esetleges inségnek a rémképe fenyegetheti a közönséget. Tiszteletteljes véleményünk szerint a most uralkodó kivételes helyzetben ilv apró gondok viselésének terhet a városnak habozás nélkül magára kell vállalnia, mert ha esetleg valami károsodás érhetné is a mondott vállalkozások révén a városunkat, ezen károsodás elenyészően csekély jelenség lehet ahhoz a katasztrófához képest, melynek elhárítását az akció előzza, azután meg ezen esetleges károsodást több esztendő költségvetésére úgy eloszthatja a város, hogy azt az adófizető közönség ugyszólván meg sem fogja érezni. Nézetünk szerint említett eljárással meg lesz kímélhető a közönség a drágaság további növekedésétől s az esetleg beállható élelmicikkinségnek fájdalmas következményeitől, miért is ismételtén kérjük Nagyságodat, hogy ezen fontos ügyben a város képviselőtestületét rendkívüli közgyűlésre sürgősen összehívni méltóztatásuk.

Nagybecskerek, 1915. évi szeptember hó 29-én.

Hisszük, hogy a városi képviselőtestület készséggel magáévá teszi az indítványt. Az intézkedések során azután módot lehet találni arra, hogy a háborús viszonyok szem előtt tartásával és mérlegelésével a háztartási és egyéb cikkek hiánya lehetőleg megszűnjék s az ennek folytán előállt bajok orvosiást nyerjenek.

— Kinevezés. A király dr. Balla Emil nagybecskereki törvényszéki jegyző, népfelkelő főhadnagyot a szegedi hadosztálybíróhoz főhadnagy hadbíróvá kinevezte.

— **A rendes őszi közgyűlés.** Torontál vármegye törvényhatósága, mint már említettük, október hó 11-én d. e. 11 órakor tartja őszi rendes közgyűlését. Az állandó választmány ülését a főispán október hó 9-ikére délutáni fél 4 órára tűzte ki. A rendes őszi közgyűlésen tárgyalni fogják a vármegyei háztartási alap 1916. évi költségelőirányzatát, a törvényhatósági uti alap 1913—1914. évi zárszámadásait s betöltés alá kerül egy II. főjegyzői és ennek választása által esetleg megüresedendő állás, végül pedig más elintézési igénylő ügyek.

— **Számonkérő tisztviselők.** A rendes őszi közgyűlést megelőzőleg a vármegye főispánja október 10-ikén d. e. 10 órakor a főispáni kisteremben számonkérő tisztviselők tart.

— **Az A. osztályú népfőlkélok jelentkezése.** A városi katonai ügyosztály fölívja a Nagybecskerekben tartózkodó 1872. évben és később született összes A. osztályú katonailag kiképzett, felülnemvizsgált, fölős számú, betegség és más címen szabadságot népfőlkélok, tekintet nélkül arra, vajjon e mozgósítás elrendelése óta már be voltak-e vonulva, vagy sem, katonai okmányaikkal a városi katonai ügyosztályban azonnal jelentkezzenek.

— **Halálozás.** Nagybecskerek város kereskedővilágának gyászja van. Mint ugyanis részvétellel értesülünk, Temmer Sámuel, a Temmer testvérek-cég beltagja, kereskedő életünk egyik régi tekintélyes tagja, tegnapelőtt 72 éves korában meghalt. Az elhunytat tegnap délután temették el nagy részvét mellett az izraelita temetőbe.

— **A legénység szabadságolása az őszi gazdasági munkákra.** A honvédelmi miniszter rendelkezésben közli, hogy az aratási munkálatokra az 1915. évi 7256. eln. szám alatt kiadott rendelettel engedélyezett szabadságokhoz (munkás csoportok kivezényléséhez) hasonlóan a legénységet az ez év folyamán még teljesítendő következő mezőgazdasági munkákra is szabadságot rendelje: 1. Őszi szántásra és vetésre, talajelőkészítésre a tavaszi vetésekhez; 2. kukorica-, burgonya-, cukorrépa- és dohányszedésre, szüretre; 3. len- és kenderkészítésre. A legénység hét hétig terjedhető időre, az illető munka végzésére szabadságot fog, illetőleg községeknek és birtokosoknak rendelkezésre fog bocsátatni. Az említett gazdasági munkák kezdetének kívánatos időpontja, amennyiben a gazdasági munkák a vármegye, illetőleg a város területén jelentőséggel bírnak és a szabadságolást indokoltá teszik, a vármegyei gazdasági felügyelőségnek rövid uton kikérendő véleménye alapján a m. kir. honvédkerületi parancsnoksággal és a cs. és kir. katonai (hadtest) parancsnokságokkal táviratilag közlendő, hogy a legénység szabadságolható legyen. Félreértések kikerülése végett kijelenti a miniszter, hogy csak a haretér mögött állomásozó pöttesteknél, intézeteknél és különböző alakulatoknál szolgáló legénység fog a katonai kiképzéshez és a menetzászlóaljok készletbe helyezéséhez fűződő hadművelési érdekek figyelembe vételével szabadságotatni. Intézkedett a miniszter, hogy a nélkülözhető legénység, különösen a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján személyes szolgálat teljesítésére igénybe vett és nélkülözhető egyének lehetőleg teljes számban szabadságoltassanak. A szabadságolásokra nézve határvonalnak megállapított: Horvát-Szlavonországekban és Magyarországek déli részében: Zupanje, Vinkovci, Vukovár vonala, a

Duna Titelig, Fehértemplom—Lugos, a Maros mente Dévái; Magyarország délkeleti részében: Déva, Nagyszeben, Fogaras, Brassó, Kovászna, Csíkszereda, Gyertyószentmiklós, Beszterce, Máramarossziget, Lika—Krbava-megye területére szabadságok engedélyeztetni fognak. Az említett gazdasági munkákra szükséges szabadság az illető egyének által kihallgatáson (rapporton) személyesen előterjesztett kérelemre, minden kérvényezés és községi bizonyítvány bemutatása nélkül fog engedélyeztetni. Legszigorubb ellenkezés gyakorlandó abban a tekintetben, vajjon a szabadságot legénység végzi-e azt a munkát, amelyre szabadságot kapott. Ennek ellenzésével a esendőség is megbízott. Azok, akik téltelenségben, vagy koresmázással töltik el az engedélyezett szabadságot, a esendőség igénybe vételével pöttesteikhez azonnal utnak indítandók. Az őszi gazdasági munkák végzésére elrendelt szabadságolások végrehajtása iránt a katonai parancsnokságok megfélelőleg utasítottak.

— **A haretérre küldendő szeretetességokra** újabb adományokat küldöttek hozzá: Mayer Rudolfné 4 K, öz. Menzler Ignác 2 K és öz. Kokics Jánosné 10 pár harisnyát, 2 pár cipőt, 1 hálókabátot (kórház számára) és 1 pár térdmelegítőt, melyekért ezton is köszönetet mond az egyet nevében Szalay Józsefné, Ker. nőegyleti elnök.

— **Új lelkész Nagyszentmiklóson.** Nagyszentmiklósról írják: A nagyszentmiklósi református egyház a napokban Fekete Gyula nagyikindai lelkész elnöke alatt tartott gyűlésen megválasztották gondnokká: dr. Boross Sándort, presbiterekké: Torday Józsefet, Csath Istvánt, Balogh Pált és Nagy Bálintot. A közgyűlésen elhatározták, hogy a lelkész állásra Godács Imre szegedi segédlelkészt fogják meghívni.

— **A török Vörös Félhold képeslevezőlapjait 20 filléért árusítja az Országos Bizottság. (Budapest—Képviselőház.)**

— **Üngyilkos ezredes.** Temesvárról jelentik: Schatz Jakab dr. ezredes, aki Temesvárott egy kórház parancsnoka volt, tegnap hajnalban föbe lőtte magát. Azonnal meghalt. Az ezredes környezete az utóbbi időben nagymérvű idegességet vett észre. Tettét valószínűleg betegsége következtében követte el.

— **A Népirodából. Kezdő irodistanó állást keres. Cim a népirodában.**

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjegylete“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölthetnek.

Színház, Irodalom.

Szept. 30. Csütörtök: Kabaré-est.
Okt. 1. Péntek: Van-e babája? (Bóhozat újd.)
Okt. 2. Szombat: A szép gárdista. (Operette újd.)
Okt. 3. Vasárnap: d. u. Aranyeső, este: A szép gárdista.
Okt. 4. Hétfő: Pygmalion.
Okt. 5. Kedd: Gyurkovics lányok.
Okt. 6. Szerda: Kiskirály.
Okt. 7. Csütörtök: Lyon Lea. (Drámai újdonság.)
Okt. 8. Péntek: Ugyanez.
Okt. 9. Szombat: A korzó szépe. (Operette újd.)
Okt. 10. Vasárnap: d. u. Lengyelvér, este: A korzó szépe.

* **A doktor ur. Molnár Ferencnek régi vigjátékát hozták ismét színre** tegnap este Ballaék. A darabot azonban már Ballaéktól is sokkal jobb előadásban láttuk. A szereplők legnagyobb része nem tudta a szerepet s az egész előadás össze-vissza, akadozva ment. Az egyes előadók közül Balla a fogalmazó szerepében kitünő volt s Gáspár is jól adta Puzsért.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A nagy francia-angol offenzíva.

Budapest, szept. 30. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: A Kölnische Zeitung közli:

A nyugati hadszíntéren lejátszódó eseményeket a főhadiszálláson feszült érdeklődéssel és bizalommal figyelik. A gyalogsági harcok az egész vonalra kiterjedtek s a harcok a legsúlyosabbak. Részletek nem közölhetők, de tény, hogy a németek erősen tartják összes állásaikat.

Budapest, szept. 30. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Berlinből sürgönyzik:

A „Tägliche Rundschau“ írja, hogy a nyugati időelőtti offenzívát elhatározó minisztertanácson, a miniszterek a nemzetközi helyzettel érveltek. Joffre elnevezte az offenzívát s csak azután egyezett bele, amikor Poincaré lemondással fenyegetőzött.

A balkáni helyzet.

Budapest, szept. 30. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Szófiából sürgönyzik:

Szavov tábornokot, a többi öreg tábornokokkal együtt nyugdíjazták. Filipopol és Nevrekep között védelmi vonalat létesítettek. A csapatok legnagyobb részét a görög-szerb határra, más részét Varna felé küldték.

Párisi jelentések szerint, a francia sajtónak az a véleménye, hogy Bulgária magatartásában bizonyos ingadozás észlelhető. Az Echo de Paris úgy értesül, hogy Bulgária rövid időn belül megtámadja Szerbiát.

A harmadik magyar hadikölcsön.

Budapest, szept. 30. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

A felhivatalos Budapesti Tudósító közli, hogy a harmadik hadikölcsön aláírása október közepén kezdődik. Hat százalékos járadék fog kibocsátatni, ugyanolyan feltételekkel mint az előbbie.

Az oroszországi helyzet.

Budapest, szept. 30. A „Torontál“ eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Scheweningből sürgönyzik:

Diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak azoknak a tanácskozásoknak, amelyeket a cár Szmolszkban az orosz kabinet tagjaival folytat. Általános a felfogás, hogy nemcsak a kedvezőtlen hadihelyzet, hanem a fenyegető belső helyzet is messzemenő elhatározásokat kíván.

Londoni jelentés szerint, Kuropatkin tábornokot megbízták egy hadtest vezetésével.

Ragadjuk meg az alkalmat és
**vége a házi háborúnak, ha a
tüzifa és kokszt**
szükségletet október 1-ig az általános
drágaság előtt beszerezzük.

Beck Gábor Géza

— törv. bejegyzett kereskedelmi ügynök —
Nagybecskerek, Gizella-part 2. (Zárdával szemben.)

Igen tisztelt nb. vevőim szíves tudomására
juttatom ez alkalommal, hogy **Szónássy Gyula**
és **Bárczai András** stb. más cégeimtől az új
őszi és téli szövet, sejtany- és mosóruu újításait

és **nagy mintagyűjteményeit** megkaptam és
szíves megtekintését kérem és a nagy áru-
hiány miatt mielőbbi nb. szükségleteik beszer-
zését ajánlom. — Az összes megbízásokat
magam intézem el Budapesten.

Nagy mintagyűjteményeimet helyt és vidékre is elküldöm.

535-11

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Hatonánk életmentője a „SZANITEC” TETÜPOR.

Legbiztosabb szer a kórházas ifjúszt terjesztő ruhatevak ellen.

Gyóg. tszokban, drozériákban már mint éssz tábori
csomag (csak a címet kell ráírni) kapható 1 koronáért.
Kérjünk azonban h. tározóban „SZANITEC” port, mert
mint minden jóna, ennek is a adt silány utánszta.
Ahol nem volt kapható oda 3 dobozt márvéltel küld.
Auber gyógytára, Mohács.

303-52 18

Nyomdásztanoncul

Legalább két középiskolát je
eredményel végzett fiu beti-
fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fűg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhe Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fognüterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kelner J. utóda Czikkajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence- és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bäuerle Testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tanner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tüzifa-, épületfakeskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Máttyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.